

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/7/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212201189
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2212201189.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanému: U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpeného spoločnosťou: HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, o zaplatenie 702,81 Eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka na strane žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 26. júna 2012, č.k. 9C/39/2012-52, v časti o trovách konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi **m e n í** tak, že žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania 141,79 Eur do 3 dní k rukám jeho právneho zástupcu.

Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil. Vyslovil, že navrhovateľovi vznikol nárok na vrátenie súdneho poplatku vo výške 35,37 Eur prostredníctvom príslušného Daňového úradu Bratislava, do 15 dní od právoplatnosti uznesenia. O trovách konania rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil s použitím § 96 ods. 1 O.s.p., vecne tým, že navrhovateľ zoberal návrh na konanie späť, preto súd konanie zastavil a vyslovil, že navrhovateľ má právo na vrátenie súdneho poplatku. O trovách konania rozhodol s použitím § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. bez bližšieho zdôvodnenia. V závere uviedol, že neušlo pozornosti súdu, že právny zástupca vedľajšieho účastníka si uplatnil trovy právneho zastúpenia, ktoré mu súd nepriznal s poukazom na to, že vedľajší účastník vystupuje v konaní ako ochranca práv spotrebiteľa, tzn. žalovaného, preto podľa názoru súdu je, alebo mal by byť dostatočne právne spôsobilý na takúto ochranu, ktorá poskytuje zo zákona a to bez ďalšej právnej pomoci, s využitím vlastných právnikov.

Proti tomuto rozhodnutiu a to výslovne proti výroku o trovách konania podal odvolanie vedľajší účastník na strane žalovaného, a domáhal sa, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil v časti výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi tak, že žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania alebo tento výrok zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie v časti výroku o nepriznaní práva na náhradu trov vedľajšiemu účastníkovi vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci. Súd mal v tomto prípade o trovách konania mal rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. a zistiť, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojím nedôvodne podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Tým, že žalobca zoberal žalobu späť v celom rozsahu, zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie žalovaného. Vedľajšiemu účastníkovi

vznikli trovy konania z titulu právneho zastúpenia právnym zástupcom (advokátskou kanceláriou) a to v zmysle Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a o ich priznanie vedľajší účastník žiadal. Poukázal na nedostatočne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, z ktorého nie je zrejmé, z akých úvah pri rozhodovaní súd prvého stupňa vychádzal, pričom, aj keď sa jedná o uznesenie, aj toto malo byť riadne odôvodnené vzhľadom na aplikáciu ust. § 167 ods. 2 O.s.p. a § 157 ods. 2 O.s.p. Prejednávaná vec je typicky spotrebiteľským sporom, základnou filozofiou spotrebiteľského práva je pozitívnym zásahom štátu prostredníctvom zákonodarnej a súdnej moci dosiahnuť vyváženie faktickej nerovnováhy spotrebiteľa vo vzťahu k profesionálnemu dodávateľovi, ktorý má mocenskú ekonomiku a právnú nadváhu nad spotrebiteľom vyplývajúcu z okolností uzatvárania predformulovaných štandardných zmlúv, v ktorých zmluvné podmienky stanovuje dodávateľ. Dodávateľ má pritom väčšiu profesionálnu skúsenosť, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb. V kontexte s uvedeným, stanovisko popierajúce význam právneho zastúpenia sa javí byť účelovým a zjavne nesprávnym. Výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, nie je iba absurdný, ale najmä odporujúci zákonom SR a tiež predpisom EÚ. Poukázal na to, že v priebehu konania vo svojom písomnom vyjadrení vzniesol námietku premlčania, ktorá nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu. Námietka premlčania je totiž právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávnych právnych predpisov. Bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako boli neúspešní mnohí iní spotrebiteľia, od ktorých žalobca vymáhal premlčané nároky. Súd prvého stupňa svojím postupom a nepriznaním náhrady priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka garantovaných okrem iného v § 93 ods. 4 O.s.p. a znemožnil mu tak reálny výkon úloh spotrebiteľského združenia vymedzených zákonom. Súd prvého stupňa zároveň fakticky odňal spotrebiteľovi právo na kvalifikovanú pomoc spotrebiteľského združenia v rámci občianskeho súdneho procesu. Poukázal na prax súdov, ktorí v obdobných konaniach vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia priznali (Uznesenie Krajského súdu v Prešove, č.k. 2Co/16/2012, 18Co/16/2012, 7Co/19/2012; Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012). Tiež poukázal na to, navrhovateľ vo svojom späťvzati návrhu na začatie konania navrhol, aby súd pri rozhodovaní o trovách použil ust. § 150 O.s.p., s ktorým názorom nie je možné súhlasiť. Pre aplikáciu tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby sa jednalo o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený (Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 MCdo 17/2009). O procesnej disciplinovanosti vedľajšieho účastníka v tomto prípade nemôže byť sporu z dôvodu, že vedľajší účastník si uplatňoval v konaní iba dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 10.04.2012. V predmetnom konaní neexistuje dôvod na aplikáciu § 150 O.s.p. V súvislosti s tým poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 MCdo 5/2006.

Záverom uviedol, že v prípade ak odvolací súd sa stotožní s názorom súdu prvého stupňa navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. pred vydaním rozhodnutia konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločenských súdov (Súdny dvor Európskej únie) o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie, vrátane práva na priznanie náhrady trov konania, v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci ako o predbežnej otázke.

Žalobca a ani žalovaný odvolací návrh nepodali a k veci sa ani písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - vedľajším účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné a preto je potrebné uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vedľajšieho účastníka zmeniť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je odvolateľom napadnutá časť náhrady trov konania vedľajšieho účastníka.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcom na súd bol návrh podaný dňa 26.01.2012, ktorým sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu sumu 702,81 Eur spolu s úrokom z omeškania 8% zo sumy 479,39 Eur od 28.06.2006 do zaplataenia a náhradu trov konania, ktorá pozostáva zo zaplataeného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia. Žalobca žiadal vo veci rozhodnúť platobným rozkazom. Súd prvého stupňa vo veci vytýčil termín pojednávania na 26.06.2012, pričom vedľajší účastník písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa 05.06.2012 podal vo veci písomné vyjadrenie prostredníctvom svojho právneho zástupcu HKP Legal, s.r.o. a zároveň v tomto písomnom podaní vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k nároku uplatňovaným voči žalovanému a navrhol, aby súd žalobu v plnom rozsahu zamietol. Už v tomto písomnom podaní si uplatnil náhradu trov konania, ktorú si vyčíslil za dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom 51,45 Eur (§ 14 ods. 1 písm. a) advokátskej tarify) + režijný paušál 7,63 Eur a za vyjadrenie zo dňa 04.06.2012 v zmysle § 14 ods. 1 písm. a) advokátskej tarify 51,45 Eur + režijný paušál 7,63 Eur + 20% DPH, tzn. celkove si uplatnil náhradu trov konania 141,79 Eur. Po zistení, že na strane žalovaného vstúpil do konania vedľajší účastník, žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu súdu písomným podaním zo dňa 13.06.2012, doručeným 21.06.2012 súdu oznámil, že žalobu berie späť a zároveň žiada o vrátenie súdneho poplatku a navrhol, aby súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, vzhľadom na to, že združenie je založené za účelom ochrany spotrebiteľa a poukázal na niektoré rozhodnutia iných súdov, z ktorých vyplýva, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. Na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Súd prvého stupňa potom na pojednávaní 26.06.2012 bez prítomnosti ktoréhokolvek z účastníkov rozhodol napadnutým uznesením.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

V zmysle ods. 2 § 146 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zmysle § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody vhodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznaná náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patrilo. To neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Citované ust. § 146 ods. 1 vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide teda o prípady, kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Ust. ods. 2 potom ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Preto ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., ktorý je výnimkou), že zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Podmienky pre aplikáciu vety druhej cit. ust. § 146 ods. 2 O.s.p. v danom prípade splnené neboli, keďže k späťvzatiu návrhu nedošlo pre správanie odporcu.

S poukazom na vyššie uvedené, potom v danom prípade žalobca späťvzatím podanej žaloby z čisto procesného hľadiska, ktoré je v danom prípade potrebné zohľadniť, zavinil, že konanie muselo byť zastavené. V dôsledku toho vznikla povinnosť žalobcovi nahradiť trovy konania žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane.

V danom prípade bolo potrebné zaoberať sa tiež otázkou prípadného naplnenia podmienok cit. ust. § 150 O.s.p. Predpokladom výnimočného použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnená tam, kde by strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiadúcej tvrdošti. Výnimočnosť prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale i v okolnostiach na strane účastníkov konania. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdení všetkých okolností konkrétnej veci. Týmito okolnosťami môžu byť dôvody osobné, majetkové a sociálne pomery účastníkov konania, dôvody uplatnenia nároku na súde, či postup účastníka v konaní. Obyčajnú nesolventnosť účastníka konania bez ďalšieho, pritom nemožno považovať za dostatočný dôvod, k uplatneniu § 150 O.s.p. Pri posudzovaní výnimočnosti dôvodov vhodných osobitného zreteľa, je potrebné prihliadnúť k pomerom oboch strán konania.

Posúdiac otázku náhrady trov konania v danej veci podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení a uvedených kritérií, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky v zmysle cit. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. preto, aby bol žalobca, ktorý procesne zaviniel zastavenie konania, zaviazaný na náhradu trov, pričom neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo dôvodné vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

K argumentácii žalobcu, je potrebné uviesť, vychádzajúc pritom aj z mnohých rozhodnutí odvolacích súdov, na ktoré vo svojom odvolaní poukázal vedľajší účastník, že nemožno akceptovať argumentáciu o neúčelne vynaložených trovách konania vedľajším účastníkom, pretože práve po vznesení námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka došlo k späťvzatiu návrhu. Žalobca neuviedol žiaden dôvod späťvzatia návrhu, preto nemožno z ničoho vyvodiť, že by dôvodom späťvzatia bolo správanie žalovaného (napr. v prípade splnenia žalovanej povinnosti). Skutočnosť, že úkony, ktoré uskutočnil právny zástupca vedľajšieho účastníka, mohol uskutočniť vedľajší účastník, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom. Rovnako ani samotná skutočnosť, že samotné združenie má v radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom. K neúčelnosti trov konania dochádza samotným podaním návrhu v prípade, ak bol následne žalobcom v celom rozsahu vzatý späť, a teda sám zastavenie konania zaviniel. Ak sa účastník môže dať v konaní zastúpiť advokátom, potom je nezrozumiteľná námietka žalobcu, že ak sa vedľajší účastník dá zastúpiť, dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania, pretože v danom prípade nejde o navyšovanie trov, ale o vznik trov v dôsledku ústavného práva na zastupovanie. Z argumentácie žalobcu potom akoby vyplývalo, že žalobca môže byť v konaní zastúpený, žalovaný by nemal byť, resp. nie dostatočne kvalifikovane, pretože tak žalobcovi v prípade neúspechu zbytočne narastajú trovy. Je zrejmé, že ide o neprijateľný záver v rozpore s Ústavou SR, ako aj O.s.p.

Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia nedochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov a nehospodárnosti konania, na ktorú skutočnosť by mal súd prihliadať použitím ust. § 150 O.s.p. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 3 ods.4, 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, podľa ktorých každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi združenia a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. Proti porušeniu práva a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Z uvedeného je zrejmé, že vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpil do konania s cieľom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy žalovaného, a preto pokiaľ vedľajší účastník bol v konaní zastúpený právnym zástupcom, nemožno v danom prípade zastávať názor, že týmto zastúpením došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania aj s poukazom na ust. § 20 ods.1 zák. č. 586/2003 Z.z. o advokácii, podľa ktorého každý má právo na poskytovanie právnych služieb a môže o ne požiadať u ktoréhokoľvek advokáta. Odvolací súd ďalej dodáva, že v danom prípade nie je možné aplikovať ani ust. § 150 ods. 2 O.s.p., nakoľko z dôvodovej správy ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. účinného od 15.10.2008, vyplýva úmysel predkladateľa zákona vo veciach s nízkou hodnotou sporu

pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ak tieto sú voči pohľadávke v drobných sporoch neprimerané, a to obdobne ako je upravené v Nariadení EP a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, tzv. drobných sporoch. Ide však o konania, kde trovy predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. O takýto prípad však v danej veci nešlo.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. vedľajší účastník má rovnaké procesné práva ako účastník konania, na strane ktorého vystupuje. Preto to, čo sa vzťahuje na účastníka konania, platí, najmä z hľadiska náhrady trov konania aj pre vedľajšieho účastníka. Základnou otázkou na rozhodnutie o náhrade trov podľa zásady úspechu vyjadrenej predovšetkým v § 142 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu ku trovám právneho zastúpenia advokátom v tejto veci je to, či takéto trovy so zreteľom na skutkovú a právnu zložitost' predmetu súdnej ochrany sú alebo nie sú účelne vynaložené trovy, ak sa súčasne vezme do úvahy aj to, že právne zastúpené advokátom je združenie podľa zákona č. 250/2007 Z.z. Predpoklad na priznanie náhrady trov konania v posudzovanej veci spočívajúci v podmienke, že trovy musia byť účelne vynaložené, treba interpretovať v súlade s dvomi významnými právnymi normami: 1. podľa článku 47 ods. 2 Ústavy, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi..., 2. podľa § 3 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z., každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, za podmienok ustanovených zákonom. Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľia, združení v nejakom združení, sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Takéto združenie môže byť podľa názoru odvolacieho súdu, vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (podľa názoru odvolacieho súdu ide o znalost' procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa) a tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže, podľa odvolacieho súdu, vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 3 Ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Združeniu podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z.z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom (podľa názoru odvolacieho súdu ani v hmotnoprávných vzťahoch) a tento záver musí byť základom pre posúdenie práva zdruzenia, na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Takýto výklad základného práva na právnu pomoc podľa článku 47 ods. 2 Ústavy v spojení s § 3 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 146 ods. 2 O.s.p., osobitne k náhrade trov konania vzniknutých právnu pomocou poskytnutou advokátom.

Vychádzajúc z takéhoto výkladu ústavy a zákona o ochrane spotrebiteľov odvolací súd je názoru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O.s.p., resp. § 146 ods. 2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnu pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom boli zbytočné, respektíve neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom. Za neúčelný úkon však nemožno bez ďalšieho považovať vstup vedľajšieho účastníka

do konania, lebo po prvé, taký úkon Občiansky súdny poriadok upravuje a pripúšťa bez obmedzenia (jediným obmedzením je to, že konanie zatiaľ právoplatne neskončilo) a po druhé, ide o vstup do neprávoplatne skončeného konania, v ktorom sa nedá vopred vylúčiť, že vedľajší účastník so zreteľom na povahu súdnej ochrany a jej špecifický predmet, ktorým je ochrana spotrebiteľa vo všeobecnosti môže účinným spôsobom plniť svoju funkciu vedľajšieho účastníka. V tejto veci došlo k takému vstupu do konania, ktorý odvolací súd nepovažuje, so zreteľom na uvedené, za neúčelný procesný úkon, a teda aj trovy tohto úkonu nie sú neúčelne vynaloženými trovami a odvolací súd ani iné neúčelné úkony právnej pomoci nezistil.

V zmysle ust. § 137 O.s.p. je súčasťou trov konania odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát. Pravidlá pre výpočet odmeny advokáta upravuje vyhláška MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej aj „vyhláška“). Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak. Podľa § 10 ods. 2 vyhlášky ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku.

Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov prvostupňového konania, ktoré spočívajú v trovách právneho zastúpenia v celkovej výške 90,- Eur, vychádzajúc z hodnoty sporu a uplatneného príslušenstva, tzn. z hodnoty sporu 926,19 Eur, odmena za jeden úkon predstavuje 51,45 Eur, v prvostupňovom konaní právny zástupca vykonal dva úkony - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie, k tomu prislúchajúci režijný paušál vo výške 7,63 Eur, spolu 2 x 51,45 Eur, 2 x 7,63 Eur, t.j. 118,16 Eur, k tomu 20% DPH vo výške 23,63 Eur, t.j. spolu 141,79 Eur, podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky.

Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti náhrady trov konania postupom podľa § 220 O.s.p zmenil tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania 141,79 Eur do 3 dní k rukám jeho právneho zástupcu.

V odvolacom konaní plne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému žalobcovi. Keďže ale právny zástupca žalobcu si právo na náhradu trov odvolacieho konania návrhom, v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, odvolací súd žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.